

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΣΥΜΜΟΡΙΑ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδ. 17).

Ἐξελλθὼν λοιπὸν μετὰ τῆς ἀδελφῆς του, ἐπέστρεψε περὶ χαρῆς εἰς τὴν οἰκίαν, ἀνέβη εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ πατρὸς καὶ εἶπε μὲ ἀσυνήθη φαιδρότητα,

— Ἴδου ἐγὼ, πάτερ μου.

Ἄλλ' ὁ μοιράρχος κεκαλυμμένον ἔχων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν ἔκλαιεν, ὅταν δὲ ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ υἱοῦ του, ἔδραμε πρὸς τὴν θύραν, τὴν ἐκλείδωσε, καὶ ὕστερον ἀρπάσας αὐτὸν τὸν ἔσυρε πρὸς τὸ γραφεῖόν του· καὶ ἐκεῖ τὸν ἠνάγκασε νὰ κύψῃ ἐπὶ τῶν χειρογράφων τοῦ Σαδῶκ. Ὁ δυστυχὴς Βίκτωρ, μόλις ἀνέγνωσε τὰς πρώτας γραμμάς, ὥσάν τὰ γράμματα ἐκεῖνα ἦσαν πυρίφλεκτα, ἀνωρθώθη τυφλὸς, ἄφωνος, ἀπολιθωμένος· ὅταν δὲ ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε τὸν πατέρα του προβάλλοντα πρὸς αὐτὸν δύο πιστόλια· ἔτεινε τότε τὴν χεῖρα, ἔλαβε τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, τὸ ἐπέθεσε βραδέως ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ ἔσυρε τὴν σκανδάλην.

Ἄν ὑπῆρχεν ὀλίγον τι μεγαλητέρα δόσις στοιχόκτητος θὰ διεγράφετο ἀναμφιβόλως διὰ τοῦ αἵματος ὁ ὀλέθριος καὶ στυγερός ἐκεῖνος παράγραφος τῆς ἀνακριτικῆς ἐκθέσεως. Ἄλλ' εἰς τὰς καρδίας τῶν πατέρων, ὑπάρχουσι νεύρα κατ' ἐπιφάνειαν μὲν ἀναισθητα, βιαίως ὅμως κραδαινόμενα εἰς κρισίμους περιστάσεις. Ὁ μοιράρχος λοιπὸν βλέπων τὸν υἱὸν του φονευόμενον ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκινήθη, καὶ διὰ τῆς κινήσεως ἐκείνης τὸ ὄπλον ἀπετράπη καὶ ἡ σφαῖρα ἐνεπάγη εἰς τὸν τοῖχον. Ἄμα δὲ τῇ ἐκπυρσοκροτήσει ἡ θύρα ἀποκρύφου κλίμακος ἠνέωχθη ὀρμητικῶς καὶ ἡ Θηρεσία ὠχρὰ καὶ φρικιώσα τὴν κόμην, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μοιράρχου.

— Πάτερ μου! πάτερ μου, συγχωρήσατέ τον, σὰς ἐξορκίζω, συγχωρήσατέ τον!

Λέγουσα δὲ τοὺς ὑπὸ λυγμῶν διακοπτομένους τούτους λόγους, τὸν ἔσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καὶ προσεπάθει νὰ τῷ ἀποσπάσῃ τὸ ἕτερον τῶν πιστολίων. Πάλῃ σφοδρὰ ἠγέρθη τότε εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ μοιράρχου· ἐταλαντεύετο μετὰ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς φωνῆς τῆς φύσεως, καὶ ἴσως ἄνευ τῆς ἐνεργητικῆς ἐπεμβάσεως τῆς θυγατρὸς του τὸ καθήκον ἤθελεν ὑπερισχύσει. Καταβληθεὶς ὅμως ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὰς συγκινήσεις τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ καμφθεὶς ἐπὶ τέλους ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ τῶν ἰκσιῶν τῆς πεφιλημένης θυγατρὸς, ἐξῆλθεν

ἀποτείνας πρὸς τὸν Βίκτωρα τὰς ἐξῆς λέξεις ἐν εἰδὲ ἀποχαιρετισμοῦ·

— Ἐνθυμοῦ ὅτι ληστὰς ἐγὼ εἰς τὴν οἰογένειάν μου δὲν ἀνέχομαι!

Ἡ Θηρεσία παρελθόντος οὕτω τοῦ πρώτου κινδύνου, ἔδραμε πρὸς τὸν ἐνοχον ἀδελφόν, ἐπαναπεσόντα εἰς βαθεῖαν ἀναισθησίαν.

— Θάρρει, ἀδελφέ μου, εἶπεν, ὁ πατήρ μας σὲ ἀγαπᾷ· παραφέρεται μὲν εὐκόλως, εἶναι ὅμως πάντοτε ἀγαθὸς ἄνθρωπος! ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ ὀργὴ θὰ κατευνασθῇ.

— Ὅχι! ὁ κόσμος ὅλος πρέπει νὰ μὲ ἀποστρέφεται, νὰ μὲ φεύγῃ, νὰ μὲ περιφρονῇ, εἶμαι ληστής!...

— Ἐγὼ ὅμως ἀντὶ νὰ σὲ φύγω εἶμαι πλησίον σου, ἀντὶ νὰ σὲ περιφρονήσω σὲ παρηγορῶ, καὶ ἀντὶ νὰ σὲ ἀποστραφῶ σὲ ἀγαπῶ, ἂν καί, προσέθηκε ταπεινῇ τῇ φωνῇ, πρὸ πολλοῦ τὸ ἤξευρον!

— Σὺ Θηρεσία;

— Ἐνθυμεῖσαι, ἀδελφέ μου, τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Τεσκοῦ κακοῦργοι λευκοφαῖους μανδύας φέροντες συνέλαβον νέαν τινὰ κόρην μελανειμονοῦσαν καὶ ἐζήτουν νὰ τὴν ἀπαγάγωσιν ἀφοῦ πρότερον τῇ ἀφῆρσαν ὅσα χρήματα εἶχεν ἐπάνω της;

— Ναι, ἐνθυμοῦμαι· λοιπὸν ὕστερον;

— Τότε λοιπὸν ἱππεύς τις μακρόθεν ἰδὼν τὰ γινόμενα, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν τῆς νεάνιδος καὶ τὴν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ληστῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ συκρατοῦν τοὺς καταβιβασμένους πετάσσους τοῦ πύλου τοῦ μανδύλιον ἐλύθη, ἡ δὲ νέα κόρη ἰδοῦσα τὸ πρόσωπόν του ἀφῆκε φωνὴν καὶ ἔπεσεν ἀναισθητοῦσα πρὸ τῶν ποδῶν του· ὕστερον γραῖαι τινὲς τὴν συνοικίαν ἐκείνην κατοικοῦσαι, τὴν περιέθαλψαν καὶ τὴν μετέφερον εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

— Ποία ἦτον ἐκείνη ἡ κόρη;

— Γνωρίζεις τώρα τὸ ὄνομά της...

— Ἀθλία! καὶ σὺ λοιπὸν ἠτίμαζες τὴν οἰογένειάν σου! μὲ ποῖον συνεβάδιζες; μήπως ἦτον ὁ Πολωνὸς λοχαγός!...

Ἡ Θηρεσία ἐμπεσοῦσα εἰς τὴν παγίδα, δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀποκρύψῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐκ τῶν ὁμολογιῶν τῆς λοιπὸν προέκυψεν ὅτι ἦτον ἀναγκαιοτάτη μία τις ἐπανάρθωσις καὶ ἱκανοποίησις, μέχρι τοῦδε ἀναβαλλομένη ὑπὸ τοῦ εὐγενοῦς Στανισλάου. Ὁ δὲ Βίκτωρ ταῦτα ἀκούσας καὶ καταπόρφυρος γενόμενος, ἔλαβε χαρτίον καὶ γραφίδα καὶ εἶπε τῇ ἀδελφῇ του·

- Γράψε του νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ἐδῶ.
- Τί σκοπεύεις, Βίκτωρ ;
- Νὰ σὲ σώσω καὶ νὰ ἀποτρέψω ταυτοχρόνως ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ πατρός μας καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο θανατηφόρον κτύπημα.

Ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη καὶ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς τετάρτου ὁ λοχαγὸς Στανίςλαος προσέδραμε μειδιῶν, ἀλλ' ἐσκυθρώπασεν εὐρεθεὶς ἀπέναντι τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποπλανηθείσης νέας.

— Λοχαγέ, εἶπεν ὁ Βίκτωρ, ἀφοῦ πρῶτον ἐκλείδωσεν ἀμφοτέρας τὰς θύρας, εἰσθε τίμιος ἄνθρωπος ;

— Τοιαύτη ἐρώτησις ἀπευθύνεται πρὸς κατῆλους, ἀλλ' ὄχι πρὸς στρατιωτικούς, νομίζω.

— Προσέξατε, κύριε, διότι ὁμιλεῖτε πρὸς ἀδελφὸν ὑβρισθέντα, ὁμιλεῖτε πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς οἰκογενείας Δαγγλῆ, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ ἀπόκρισιν σαφῇ καὶ σύντομον. Ἐξεθέσατε τὴν ἀδελφήν μου, καὶ θέλω νὰ μάθω πότε μελετᾶτε νὰ τὴν ζητήσετε εἰς γάμον παρὰ τοῦ πατρός μου.

— Θὰ τὴν ζητήσω, εἶπεν ὁ λοχαγὸς σκωπτικῶς, ὅταν παραιτηθῇτε ἀπὸ τοῦ χαρτοπαιγνίου καὶ ἀπὸ τῶν ἀποκρύφων ἐκείνων ἐκδρομῶν, αἵτινες ἀπελπίζουν καὶ διεγείρουν τὴν ζηλοτυπίαν τῶν καλλιπαρείων δεσποινῶν μας.

— Τότε, κύριε, ὁ καιρὸς ἔφθασε, διότι δὲν θὰ ἐγγίσω πλέον χαρτοπαίγνιον, καὶ διότι εἰσθε ὁ τελευταῖος τὸν ὁποῖον βλέπω εἰς Μοντοβάν.

— Πῶς ; φεύγετε τὴν πατρίδα σας ;

— Ναί, ἀναχωρῶ καὶ θὰ λείψω μάλιστα καιρὸν πολὺν, ἐπειδὴ δὲ ἡ ὥρα ἐπέστη, σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ πληροφορήσητε ἂν καλῶς ἢ κακῶς σὰς ἔχρινον.

— Κύριε Δαγγλῆ, ἐτραύλισεν ὁ λοχαγὸς, ἂν ἡ ἀδελφή σας εἶχε περιουσίαν ἀρκετὴν, ὥστε νὰ μοὶ παρέξῃ τὰ μέσα εὐζωίας ἀναλόγου πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν μου, θὰ ἀπεφάσιζον ἴσως νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν συγκατάθεσιν τῆς οἰκογενείας μου.

— Θὰ λάβῃ τὴν περιουσίαν τῆς μητρός μου, καὶ θὰ μείνῃ πρὸς τούτοις μόνῃ κληρονόμος τοῦ πατρός μου.

— Ἡ οἰκογένειά μου εἶναι ἡγεμονικὴ... καὶ ἐπομένως δὲν ἐξαρχοῦσι τοιαῦτα ποσά.

— Ὅλα ταῦτα τὰ ἐγνώριζες πρὸ πολλοῦ, καὶ ὅμως... εἶσαι λοιπὸν ἄτιμος !

— Κύριε Δαγγλῆ !

— Ἐχεις ξίφος... ὑπερασπίσθητι !

— Μονομαχία ἄνευ μαρτύρων !

— Μάρτυρας ἔχομεν· σὺ μὲν τὸ θυμά σου, τὸ ὁποῖον εἶναι κλεισμένον εἰς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ δωμάτιον, ἐγὼ δὲ τὴν εἰκόνα τῆς μητρός μου, ἥτις θέλει μάθει μετ' ὀλίγον, ὅποια-δήποτε καὶ ἂν ἔσεται ἡ ἐκβάσις τῆς μάχης, ὅτι ὁ ἀδελφὸς ἐξεδικήθη τὴν ἀδελφήν του.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βίκτωρος ταῦτα λέγοντος τόσῃν ἀλλόκοτον ἐξέφραζεν ἀποφασιστικότητα, ὥστε τότε τὸ πρῶτον ἐπὶ ζωῆς του ὁ λοχαγὸς συνεταράχθη· οἱ δ' ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου ἀκούμενοι στεναγμοὶ δὲν τῷ παρῆχον ἀναντιρρήτως τὴν ἀπαιτουμένην εἰς μονομαχίαν ἀταραξίαν. Ἐκτὸς τούτου τὸ ἀτενὲς καὶ κρυσταλλωμένον, οὕτως εἰπεῖν, βλέμμα τοῦ ἀντιπάλου του εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸν κατεπάγωσεν, ὥστε ἀπ' ἀρχῆς τῆς συμπλοκῆς ἔχασε τὴν ἐπιδεξιότητα καὶ εὐκίνησίαν του, ὥστε ἂν καὶ ἐπιδέξιος ξιφομάχος, δις ὅμως ἠσθάνθη τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους τοῦ ἀντιπάλου του ἐπιψάυσασαν σχεδὸν τὴν καρδίαν του. Ὑπὸ τοῦ μεγέθους τέλους τοῦ κινδύνου καὶ ὑπὸ τῆς μεθυστικῆς κλαγγῆς τοῦ σιδήρου συνῆλθεν ὀπωσοῦν, καὶ τότε ὁ υἱὸς τοῦ μοιράρχου πληγωθεὶς ἐν μέσῳ τοῦ στήθους, ὡχρίασεν ὥς ὁ θάνατος καὶ ἐκλονίσθη· ἀλλὰ πάραυτα συγκεντρώσας τὰς ἐκλειπούσας δυνάμεις του, καὶ ἀνεγερθεὶς μετ' ὀρμῆς ἀπιστεύτου, ἀνταπέδωκε τὸν ξιφισμὸν καὶ ἐξήπλωσε τὸν ἀντίπαλόν του κατὰ γῆς αἱματόφυρτον.

Ἐνταυτῷ ἀμφοτέραι αἱ θύραι τοῦ δωματίου ἐκρούσθησαν ἐξωθεν σφοδρῶς, ἡ μὲν ὑπὸ τῆς ἀπηλπισμένης ἀδελφῆς, ἥτις τὰ πάντα ἤκουσεν, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ἀπευκταίου καταστροφῆν προοιωνιζομένου πατρός· ἀλλ' ὁ Βίκτωρ μὴ δίδων ἀκρόασιν εἰς αὐτὰ καὶ ἐπωφελοῦμενος ἐκ τῶν ὀλίγων ἐναπολειπομένων αὐτῷ δυνάμεων ἐκυψεν, ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος ἀντιπάλου του καὶ τὸν κατέπεισε νὰ ὑπογράψῃ ὑποσχετήριον γάμου· ὕστερον ἐσύρθη μετὰ κόπου μέχρι τῆς θύρας ἠνέφωξεν αὐτὴν καὶ κατέπεσεν ἀναίσθητος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρός του τείνων αὐτῷ τὸ ἔγγραφον τοῦ λοχαγοῦ.

XVII.

HENΘΙΜΟΣ ΝΥΞ.

Ὅποια κίνησις ! ὅποια ταραχὴ ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς οἰκίας τοῦ μοιράρχου ! Τὰ πάντα

ἦσαν ἐν ἀταξίᾳ· ὁ γενναϊόκαρδος καὶ ἀτάραχος Δαγγλῆς ἵστατο ἐμβρόντητος, ἡ Θηρεσία ἐθρήνει καὶ οἱ ὑπηρεταὶ ἀνήσυχοι, τεθλιμμένοι ἐζήτουν πλὴν ματαίως τὰς διαταγὰς τοῦ γέροντος Γιάννη, ὅστις γονυπετὴς κείμενος παρὰ τῷ νέῳ αὐτοῦ κυρίῳ ἔσειε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔχεε δάκρυα. Ὁ μοίραρχος συνελθὼν τέλος ἐκ τῆς νάρκης διέταξε καὶ μετεκόμισαν τοὺς πληγωμένους εἰς τὸ παρακείμενον εὐρύχωρον δωμάτιον ὅπου εὐρίσκοντο δύο κλῖναι, καὶ ἀφοῦ ἔθεσε τὸν μὲν υἱὸν τοῦ ἐπὶ τῆς μιᾶς τὸν δὲ Στανίσλαον ἐπὶ τῆς ἄλλης, προσεκάλεσε τὸν χειροῦργον Δελσῶλ. Ἡ Θηρεσία ἐντούτοις ἐγκαταλείψασα τὸν Πολωνὸν εἰς τὴν περιθαλψίν των θεραπειῶν, ἔκυψεν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ προσεπάθει διὰ τῆς ἀναχαίτισεως τῆς ῥοῆς τοῦ αἵματος καὶ βρέχουσα δι' ὄξους τὰ χεῖλη καὶ τοὺς ῥῶθωνάς του νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν.

Ὁ Στανίσλαος μετὰ μακρὰν λειποθυμίαν συνήλθεν, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τῆς Θηρεσίας δυστυχῶς ἀπέβησαν μάταιαι ἕως οὗ ἤλθε καὶ ὁ ἱατρός. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Δαγγλῆς τοῦ ἐθλίψεν ἐν σιγῇ τὴν χεῖρα καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῷ ἔδειξε τὴν κλίνην ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο ἀναίσθητος ὁ υἱός του· ὁ γέρον καταπλαγεὶς ἀφῆκε φωνὴν καὶ ἐπλησίασε μὲ ἀσυνήθη γοργότητα, ἀφῆρεσεν ἀμέσως τὰ πανία τὰ συσσωρευθέντα ὑπὸ τῆς Θηρεσίας πρὸς ἐμπόδισιν τοῦ αἵματος, ἐζήτησε τὴν πληγὴν καὶ βοηθεῖα τῶν ὑπηρετῶν ἀνεσῆκωσε τὸν Βίκτορα καὶ τὸν ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγης ὥρας ἔσταξεν αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς, ὁ ἐκλιπὼν σφιγμὸς ἤρχισε νὰ ἐπανέρχεται καὶ βαθεὺς στεναγμὸς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στήθους τοῦ θνήσκοντος.

— Φαίνεται ὡς νὰ ἐπανέρχεται ἀπὸ μακρὸν ταξίδιον, εἶπεν ὁ βασιλικὸς χειροῦργος, κρατήσατέ τον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἕως οὗ ρίψω ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὸν ἄλλον.

Εἶπε καὶ διευθυνθεὶς πρὸς τὸν Στανίσλαον ἐπανελάβε τὰς αὐτὰς ἐξετάσεις· ὁ πληγωμένος ἐπετῆρει προσεκτικῶς τὰς κινήσεις του καὶ τὴν ἐκφρασίν τοῦ προσώπου του, ὅτε δὲ ὁ ἱατρός ἐπέθεσε τὸ ἐπίδεμα καὶ γαλήνιος καὶ ἡσυχος κατ' ἐπιφάνειαν ἐκινήθη διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν ἕτερον ἀσθενῆ, ὁ Στανίσλαος τῷ ἐνευσε νὰ πλησιάσῃ καὶ τῷ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ·

— Ἐξοχώτατε, ὑπηρετήσατε εἰς τὸν στρατόν;

— Εἴκοσιν ὀλόκληρα ἔτη ὑπηρετήσα εἰς τὸν στρατόν καὶ εἰς τὰ πλοῖα τῆς Α. Μεγαλειότητος.

— Δὲν ἀγνοεῖτε λοιπὸν ὅτι ὁ στρατιώτης οὐδέποτε δειλιά ἀπὸ τὸν θάνατον· ὁμιλήσατε ὅθεν εἰλικρινῶς, πῶς εἶμαι;...

— Τί νὰ σᾶς εἶπω; δὲν μοι ἀρέσκει αὕτῃ ἡ ἐρώτησίς σας!..

— Αὐτὸ ἐπεθύμουν νὰ μάθω, ἐξοχώτατε, σᾶς εὐχαριστῶ. Μοι ὑπολείπεται δύο ὥρων ζωῇ;

— Δύο ὥρων, μάλιστα· σᾶς ἐγγυῶμαι λοχαγέ, περὶ τούτου.

— Χαίρετέ, ἐξοχώτατε, σᾶς συνιστῶ τοὺς ὀραγῶνάς μου, ὅταν εὐρίσκωνται εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὑπὸ τὴν θεραπείαν σας. Εἰπέτε, σᾶς παρακαλῶ τώρα, εἰς τὸν κύριον Δαγγλῆν ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τῷ ὁμιλήσω.

Ὁ Δαγγλῆς ἐπλησίασε μετ' ἤθους ψυχροῦ καὶ σκυθρωποῦ, ὁ δὲ λοχαγὸς ἀφοῦ κατὰ παράκλησίν του ἀπεπέμφθησαν οἱ ὑπηρεταί, ἔσυρε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης τοῦ διὰ νὰ μὴ ἀκούηται ἡ φωνή του καὶ εἶπε ταπεινοφώνως·

— Ὅφειλω ν' ἀποτίσω μέγα πρὸς ὑμᾶς, συνταγματάρχα μου, χρέος, ἀλλ' ὁ προσεγγίζων θάνατός μου θὰ ἐξοφλήσῃ πᾶσαν ἐν γένει ὑποχρέωσίν μου. Ἐσφαλα, τὸ ὁμολογῶ, καὶ ἀπὸ καρδίας μετανοῶ, καθὼ παραβλέψας τὸ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ὀφειλόμενον σέβας· ἐπειδὴ δὲ θεωρῶ τὴν στρατιωκὴν τιμὴν ἱερωτέραν καὶ αὐτῆς τῆς βασιλικῆς τιμῆς, ἐπιθυμῶ ν' ἀποπλύνω ἔστω καὶ τὸν ἐλάχιστον ῥύπον ὅστις δύναται ν' ἀμαυρώσῃ τὸ ὄνομά σας. Προσεκάλεσατε λοιπὸν ὅσον τάχιστα, τὰς παρακαλῶ, ἕνα συμβολαιογράφον καὶ ἕνα ἱερέα διὰ νὰ ἐπανορθώσω πρὶν ἀποθάνω ὅ,τι εἶναι ἐφικτὸν ἐπανορθώσεως.

Ὁ Δαγγλῆς μετὰ μεγάλης ἀπεχθείας συνήνεσεν εἰς τὴν αἴτησίν του ταύτην, ὥστε ὁ Βίκτωρ συνελθὼν εἰς ἑαυτόν, εἶδε τὸν συμβολαιογράφον Γρηῆλλον γράφοντα παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Πολωνοῦ καὶ τὸν ἐφημέριον τοῦ ἀγίου Ἰακώβου ἀναμένοντα τὸ τέλος τοῦ συμβολαίου ἵνα εὐλογήσῃ τὸν ἐπιθάνοντα τοῦτον γάμον· οἱ προσκληθέντες μάρτυρες προσήρχοντο ἐν τούτοις, ὁ δ' ἐν τῇ αὐλῇ γενόμενος θόρυβος ἀνήγγελλεν ὅτι πλῆθος περιέργων καὶ φίλων συνωθοῦντο εἰς

τάς κλίμακας τῆς οἰκίας, εἵτινες ἀκούσαντες τὰ γινόμενα ἤρχοντο νὰ μάθωσι τί τρέχει. Ἄμα ἐγένετο γνωστή ἡ μονομαχία καὶ ὁ πένθιμος γάμος, ἡ πόλις ἅπασα συνεταράχθη καὶ ἐν τέταρτον ὕστερον κατήντησε γενικὸν ἀντικείμενον ὀμιλίας ὁ περὶ αὐτῶν λόγος.

Ὁ Μιχαὴλ Βονρεπῶ, ἐνῶ ταῦτα συνέβαινον, περιγαρχακωθείς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ αὐστηρῶς εἰς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως ἀπαγορεύσας τὴν εἴσοδον, ἀνεμιμνήσκετο φρικτῶν ὁποίους κινδύνους ἐδοκίμασε κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, καθ' ἣν διεπράχθη ἡ ἐν Βαστίδι ληστεία, καὶ τοὺς ἐπακολουθήσαντας φόνους. Συχνότατα ἡ ἐξαφθεῖσα αὐτοῦ φαντασία τῷ παρῆχε φοβεράς ὀπτασίας, ἄλλοτε ἐβλεπε ἄγριον τινὰ ληστήν καὶ πάντοτε τὸ καθημαγμένον φάσμα τοῦ Κορβίνου. Ἀνοιχθείσης αἵφνης τῆς θύρας μετὰ κρότου ἐσκίρτησεν ἐπὶ τοῦ θρόνιου του καὶ ἤρχισε καταναθεματίζων τὸν αὐθάδη Λαπιέρον, τὸν μὴ σεβόμενον τὰς διαταγὰς του· ἀλλ' ἐκεῖνος μὴ προσέχων παντάπασιν εἰς τὴν παραφορὰν τοῦ κυρίου του, ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἐκ συρικοῦ ἀνακλιντηρίου καὶ ἀπέματτε διὰ τοῦ μανδουλίου του τὸ διάβροχον ὑπὸ ἰδρώτος πρόσωπόν του.

— Καλὰ λέγουν, αὐθέντα, ὅτι « ἡ νύκτα ἐπίσκοπο γεννᾷ καὶ ἡ αὐγὴ μητροπολίτη! » ποῖος προέβλεπεν αὐτά;

— Τί τρέχει, ἀναθεματισμένε, κακοῦργε; τί ἔπαθες πάλιν;

— Τώρα ἀμέσως τὸ μανθάνετε, ἀλλὰ στοιχηματίζω τριῶν χρόνων μισθοῦς μου ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ τὸ μαντεύσῃτε.

— Καὶ ἐγὼ στοιχηματίζω ὅτι θὰ σὲ διώξω ἀμέσως, κούτσουρο!

— Μπα! ἐγὼ εἶμαι εἰς τὸ σπῆτι αὐτὸ πρὶν γεννηθῆτε, καὶ δὲν τὸ ἔχω κατὰ νοῦν νὰ φύγω τόσῳ γρήγορα, διότι, ἂν θέλῃ ὁ Θεός, ὁ Λαπιέρος θὰ ῥγῇ ἀπ' ἐδῶ μὲ πομπὴν καὶ ψαλμωδαίαις.

— Θὰ ὀμιλήσῃς τέλος πάντων, τέρας τῆς φύσεως;

— Ναί, διότι τὰ νέα ὁποῦ σὰς φέρω σὰς ἐνδιαφέρουν πολὺ, μὰ τὴν πίστιν μου, καὶ δὲν πιστεύω νὰ σὰς κακοκαρδίσουν ἂν καὶ ᾦναι θλιβερά. Αὐθέντα, εἶπεν ὁ Λαπιέρος ἡδυπαθῶς ὁσφραϊνόμενος τὴν ταμβακοθήκην του, ὁ υἱὸς τοῦ Δαγγλῆ ἐφόνευσε τὸν περίφημον Πολωνὸν λοχαγόν!

— Τὸν ἐφόνευσε! τί λέγεις;

— Σὰς λέγω ὅτι τὸν ἐφόνευσε, καὶ δὲν τὸ πιστεύετε;

— Ἄν λέγῃς ἀλήθειαν, ὁ Θεὸς ἀναπαύσει τὴν ψυχὴν του.

— Νὰ τὴν ἀναπαύσῃ καὶ νὰ τὴν φυλάττῃ ὅμως καλὰ μήπως φύγῃ ἔ, αὐθέντα; τί νὰ σὰς εἶπω ἐγλυτώσατε ἀπὸ ἓνα μεγάλο πο-νοκέφαλο.

— Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι κανένα.

— Αὐτὸν δὲν τὸν φοβεῖσθε βέβαια, διότι ἀπέθανε, ἂν καὶ . . . ἀλλὰ δὲν τὰ εἶπα ὅλα.

— Τί νὰ εἶπῃς;

— Ἐνῶ ἐξεψυχοῦσε ἐστεφανώθη . . . ἡξεύρετε ποῖαν;

— Τὴν κυρίαν Δαγγλῆ; . . .

— Μάλιστα, αὐτὴν, τὴν ὁποῖαν σὰς ἀπηγόρευσε νὰ βλέπετε.

— Αὐθάδη!

— Τὴν ἀλήθειαν λέγω, ἐφοβεῖσθε καὶ μετὸ δίκαιόν σας, διότι ἂν ἤμουν ἐγὼ . . . δὲν εἶπα ὅμως καὶ τὸ ἄλλο.

— Ποῖον ἄλλο;

— Νὰ, ὁ λοχαγὸς ἦτον ἐξακουστός εἰς τὸ σπαθί· ὁ καυμένος ὁ Βίκτωρ ἦτο καὶ αὐτὸς ἐπιδέξιος καὶ ὡσὰν λεοντάρει ἀνδρειωμένος, δὲν ἠμπόρεσεν ὅμως νὰ τὰ βγάλῃ πέρα, καὶ λοιπὸν . . .

— Λοιπὸν τὸν ἐπλήγωσε;

— Καὶ ὅτ'α γερὰ μάλιστα, δὲν εἶναι φαίνεται διὰ ζωὴν ἔξω μάλιστα λέγουν ὅτι ὅπου καὶ ἂν ᾦναι θὰ τὸν σηκώσουν. Ὁ Δελσὼλ δὲν φεύγει διόλου ἀπὸ σιμά του, ἀλλ' ἐκεῖνο ὁποῦ μοῦ δίδει τὰς μεγαλητέρας ὑποφίας εἶναι ὅτι ὁ νομάρχης παρήγγειλε νὰ ἐτοιμάσουν δύο νεκροφορεῖα.

— Ὁ Βονρεπῶ ἐσίγησεν, ἀλλ' ἐκ τῆς στάσεώς του, ἐκ τῆς διαχυθείσης εἰς τὸ πρόσωπόν του γαλήνης καὶ ἐκ τοῦ ἐξεληθόντος τοῦ στήθους του στεναγμοῦ εὐκολον ἦτο νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Λαπιέρου ἀναγελθέντα δὲν τὸν ἔθλιψαν καιρίως. Ἐνῶ δὲ διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος τῶν εὐχαρίστων τούτων σκέψεων, ὑπηρετῆς εἰσελθὼν ἀνήγγειλε τὴν ἐπίσκεψιν μιᾶς ἀδελφῆς τοῦ ἐλέους.

— Ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους! καὶ τί μὲ θέλει; τί κοινὸν ἔχω ἐγὼ μὲ τὰς ἀδελφὰς τοῦ ἐλέους; ἡρώτα ἑαυτὸν ὁ ταμίας ἐν ἐκπλήξει.

— Δεχθῆτέ την, αὐθέντα, μὴ φοβεῖσθε τώρα πλέον, ἐψιθύρισεν ὁ Λαπιέρος, δὲν εἶναι κανεὶς ἀπ' ἐκείνους ἐδῶ διὰ νὰ σὰς ἐμποδίσῃ.

Ταῦτα εἰπὼν ἠνέωξε τὰ δύο φύλλα τῆς θύρας καὶ εἰσήγαγε γυναῖκα μελανείμονα καὶ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν διὰ μεγάλου καὶ λευκοῦ σκιαδίου. Ὁ Βονρεπὼ ἐξέβαλεν εὐθὺς τὸν πῖλόν του καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὴν κάθισμα· ἀλλὰ φαντασθῆτε τί ἐγένεεν ὅτε, ἀποκαλυφθείσης τῆς κεφαλῆς τῆς ἀγνώστου, παρουσιάσθη ἀπέναντί του . . . ἡ μαρκησία! Κάτωχος τότε γενόμενος ἤρχισε νὰ τρέμῃ, αἰσθανθεὶς δὲ τὰ γόνατά του καμπτόμενα, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ἐδρας, τὴν ὁποίαν προσέφερε καὶ ἀφῆκε φωνὴν φρικαλέαν, ἀλλὰ μίαν καὶ μόνον φωνὴν, διότι ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους προβάλλουσα κατ' αὐτοῦ ὤξυ ἐγχειρίδιον, — Σιωπὴ, εἶπεν, ἢ σὲ φονεύω!

ὑπὸ τῶν λόγων τούτων προσηλωθεὶς, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ τοῦ θρονίου του, δὲν ἐκινήθη πλέον· ἀλλ' αἱ σταγόνες τοῦ ἰδρώτος αἱ καταπίπτουσαι ἐκ τῶν κροτάφων του, οἱ συγκρουόμενοι ὁδόντες του καὶ οἱ ἐξηγριωμένοι ὀφθαλμοὶ του ἱκανῶς ἐμαρτύρουν εἰς ὁποίαν κατάστασιν εὐρίσκετο. Ἡ μαρκησία ἐν τούτοις ἔλεγε διὰ φωνῆς ἀποτόμου καὶ ὑποτρεμούσης·

— Βλεπόμεθα διὰ τελευταίαν φορὰν σήμερον· μὴ τρέμης, μετ' ὀλίγον δὲν θὰ ἐνοχλήσω τοῦ λοιποῦ κανένα. Ἐπροσπάθησα ἐπανειλημμένως νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μοιράρχου, ἀλλ' εὗρον τὴν θύραν κλειστήν. Δὲν δέχονται, λέγουν, ἄλλους πλὴν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων· πρέπει λοιπὸν νὰ μὲ συνοδεύσης καὶ νὰ μὲ εἰσάξης σὺ, καὶ πρέπει ἀφεύκτως, ἄλλως, προσέθηκε, παρατηρήσασα ὅτι συνεταράχθη κατ' ὑπερβολὴν ὁ ταμίας ἀκούσας ταῦτα, θὰ σὲ συνοδεύσω ἐγὼ εἰς τὸν τάφον! Ἐλα, κύριε, περιτταὶ εἶναι αἱ ἀρνήσεις, αἱ ὑπεκφυγαὶ καὶ ὁ τρόμος! συλλογίσου μόνον καλὰ ὅτι δὲν ἐφυλακίσθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μου εἰς τὸ Καστέλιον, καὶ ὅτι ἐπομένως δι' ἐνός καὶ μόνου νεύματος δύναμαι νὰ σὲ ἀναγκάσω διὰ τῆς βίας νὰ πράξης ὅ,τι τώρα ἀρνείσαι!

Ὁ Βονρεπὼ ἔμεινεν ἀναπολόγητος ἀπέναντι τοιούτων ἐπιχειρημάτων, καὶ καταπεισθεὶς ὅτι δὲν θὰ διέφευγε τὸν θάνατον ἂν ἀνθίστατο, συνεχέντρωσε τὰς δυνάμεις του καὶ διὰ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς λαβὼν τὸ ραβδίον του, τὴν δ' ἑτέραν προσενεγκὼν εἰς τὴν μαρκησίαν, τὴν ὡς χάλυβος εὐλύγιστον, κατηθύνη μετὰ πολλοῦ κόπου πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ μοιράρχου. Ἀμα ἐπρόφερε τὸ ὄνομά του, αἱ θύραι ἠνεώχθησαν, ὡς προέβλε-

πεν ἡ μαρκησία, ὁδηγηθεῖσα δὲ μέχρι τοῦ δωματίου ὅπου ἡ Θηρεσία ἀποσυρθεῖσα προσκαίρως ἐθρήνει ἐν τῷ κρυπτῷ τὸν θάνατον τοῦ νεονύμφου τῆς, ἀπέπεμψεν ἐκεῖ τὸν Βονρεπὼ, ἐπιβαλοῦσα αὐτῷ, ἐπὶ ποιῇ θανάτου, σιωπὴν. Ἠνέωξε τότε τὴν θύραν ἀψοφητὶ καὶ εἰσελθοῦσα ἐγονυπέτησε παρὰ τοὺς πόδας τῆς ἀδελφῆς τοῦ Βίκτορος. Ἡ Θηρεσία ἐκπλαγεῖσα ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ ἐκ τῆς ἀπελπισίας ἣν καθίστων προφανῇ οἱ ὀλογγυμὶ καὶ τὰ δάκρυά τῆς, ἂν καὶ βεβαρηνμένη ὑπὸ πικρᾶς λύπης, τὴν ἠρώτησεν ὅμως, ποία ἦτον.

Εἶμαι δυστυχὴς καὶ παντὸς οἴκτου ἀναξία καὶ ὅμως μετὰ δακρύων ἐπικαλοῦμαι τὸ ἔλεός σου!

— Ἀλλοίμονον, ἀδελφὴ, ἔρχεσαι εἰς ὥραν καθ' ἣν εἴμεθα ἀπαρηγόρητοι ὑπὸ ἀπελπισίας καὶ πένθους!

Διπλασιασθέντων τότε τῶν θρήνων τῆς μαρκησίας,

— Ἀλλὰ πόθεν πηγάζει, ὑπέλαβεν ἡ Θηρεσία ἡ τοσαύτη συμπάθειά σας πρὸς τὰ δεινά μας ; . .

Ἡ μαρκησία ἀντὶ ἀποκρίσεως ἔχυσε ποταμούς δακρύων.

— Ἡ λύπη σας, ἀδελφὴ μου, εἶναι μεγάλη, ὡς βλέπω, καὶ ἀπροσποίητος, εἰπέτε μου λοιπὸν σὰς παρακαλῶ ποῖον εἶναι τὸ αἶτιον τῶν δακρύων σας, καὶ ποία εἴσθε.

— Εἶμαι ἐκείνη ἥτις ἡγάπα μέχρι λατρείας τὸν ἀδελφόν σου, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἔζη!

— Πῶς! ἀνέκραξεν ἡ Θηρεσία, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐσπινθηροβόλησαν, καὶ ἀνεσῆκωσεν μεθ' ὁρμῆς τοὺς πετάσσους τοῦ σκιαδίου τῆς πλαστῆς ἀδελφῆς τοῦ ἐλέους, μήπως εἶσαι ἡ ἀθλία ἐκείνη γυνή, ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς του ;

— Πάντοτε καὶ ἀποκλειστικῶς αὐτὸν ἡγάπησα, ἐκεῖνος ὅμως οὐδέποτε συνεμερίσθη τὸν ἔρωτά μου!

— Φύγε, ἐξέλθε ἀμέσως ἀπὸ τὴν οἰκίαν ταύτην ὅπου ἔφερεις τὸ αἶσχος καὶ τὸ πένθος· φύγε, εἰ δὲ μὴ θὰ φωνάξω καὶ θὰ σὲ παραδώσω εἰς τὸν δῆμιον!

— Κάμετε ὅ,τι θέλετε, ἀπεκρίθη ἡ μαρκησία φρενητιῶσα, παραδόσατέ με εἰς τὸν δῆμιον νὰ μὲ βασανίσῃ, νὰ μὲ κατασπαράξῃ καὶ διὰ τοῦ τροχοῦ νὰ ξεσχίσῃ τὰς σάρκας μου· εἶναι δικαίωτάτον νὰ τιμωρηθῶ τοιούτοτρόπως, θὰ σὰς εὐλογῶ διὰ παντός· μίαν

ὅμως χάριν σὰς καθικετεύω νὰ μοι κάμῃτε πρὸ τούτων.

— Τί θέλεις, ἀθλία; ..

— Ἀφήσατέ με νὰ τὸν ἴδω... ἀφήσατέ με, ἕως οὗ ἀποθάνῃ πλησίον εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του. Ὑστερον τὸν ταχύτερον καὶ ὀδυνηρότερον θάνατον θὰ τὸν θεωρῶ ὡς εὐτύχημα, ὡς μέγα εὐεργέτημα! τί μοι ὑπολείπεται πλέον ἐπὶ τῆς γῆς; ..

Εἰς τὰς μεγάλας θλίψεις ὑπάρχει ἀκατανίκητός τις ἐλκτικὴ δύναμις μαγνιτίζουσα καὶ αὐτὰς τὰς ἀπαθεστάτας ψυχὰς τοιοῦτόν τι συνέβη καὶ εἰς τὴν Θηρεσίαν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀντέστη, ὕστερον δὲ συνεκινήθη καὶ τελευταῖον ἐκάμφθη ὑπὸ τῶν θερμῶν παρακλήσεων καὶ τῶν ἀφθόνων δακρύων τῆς μαρκτησίας, ὥστε τῇ ἐπέτρεψε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εὗρίσκετο ὁ ἀδελφός της. Ἡ κατάσταση τοῦ πληγωμένου παρῆχε μικράν τινα βελτίωσιν καὶ καθ' ἣν ὥραν εἰσῆλθεν ἡ Θηρεσία παρακολουθουμένη ὑπὸ τῆς μαρκτησίας ἀνέπνεεν ἐλευθερώτερον ἄκτις μάλιστα χαρὰς διεφώτισε τοὺς ὀφθαλμούς τῶν δύο γυναικῶν ὅταν ἤκουσαν τὸν Δελσὼλ λέγοντα πρὸς τὸν μοίραρχον

— « Αἱ διὰ ξίφους πληγαὶ παρέχουσιν ἐνίοτε παράδοξα φαινόμενα! Δὲν ἐγγυῶμαι μὲν εἰσέτι, ἀλλ' ὅπως δὴποτε στοιχηματίζω χίλια τάλληρα, καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ τὰ χάσω, ὅτι θὰ τὸν σώσωμεν. »

Ὁ Δαγγλῆς τῷ ἔθλιψε τὴν χεῖρα καὶ μετέβη εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, ἀλλ' εἰσελθὼν καὶ εὐρὼν ἐν αὐτῷ τὸν Σαδὼκ ἀναμένοντα καὶ ἔχοντα ὑπὸ μάλῃς φάκελλον ἐγγράφων, ἐρρίγισεν ἀκουσίως καθ' ὅλον τὸ σῶμα. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν εἰσέγησαν, ἐπὶ τέλους δ' ὁ μοίραρχος, τοῦ ὁποίου ἡ καρδιά ἔπαλλε σφοδρῶς, ἔλυσε τὴν σιωπὴν.

— Τί ἀγαπᾶτε, φίλε μου; εἶπεν ἐναγωνίως.

— Ἀγνοεῖτε τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεώς μου; ἠρώτησεν ὁ Σαδὼκ τραχὺς καὶ ψυχρὸς ὡς ὀρειχάλκινος ἀνδριάς.

— Ναί, ἀγνοῶ! τῇ ἀληθείᾳ!

— Ἐνθυμήθητι τί μὲ εἶπετε σήμερον τὴν πρωΐαν, « εἰμεθα δικάσται, καὶ καθὸ τοιοῦτοι, πρέπει ἡ καρδιά μας νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἀπὸ ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας. Λάβετε ὑπ' ὄψιν πρὸ πάντων τὸ δίκαιον, κύριε, προχωρεῖτε ἐπὶ τὰ πρόσω αὐστηρῶς, καὶ κτυπᾶτε τὸν ἔνοχον ἀνηλεῶς καὶ ἀδιακρίτως, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὴν φιλίαν, τὸ γένος ἢ καὶ αὐτοὺς μάλιστα τοὺς δεσμούς τῆς συγγενείας.

Μὴ χαρίζεσθε ὅταν πρόκηται περὶ ἐγκλήματος, σὰς τὸ συνιστῶ, σὰς διατάττω μάλιστα, καὶ ὁ υἱός μου αὐτὸς ἂν ἦναι ὁ ἔνοχος! .. »

— Ὑστερον; ἠρώτησεν ὁ μοίραρχος ἀποστρέφων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ὑστερον μὲ διετάξετε νὰ ἔλθω κατὰ τοιαύτην ὥραν, διὰ νὰ παραλάβω τὸν ἔνοχον! ..

— Ἀδύνατον! ὅσω καὶ ἂν ἀποσκληρυνθῇ ἡ καρδιά, οὐδέποτε ὅμως, κύριε, ὁ πατήρ παρὰ δίδει τὸν υἱόν του!

— Ὑπεσχέθητε νὰ τὸν παραδώσητε ὡς τὸν αἰσχιστόν τῶν κακούργων!

— Ὅχι, κύριε Σαδὼκ!

— Μοὶ τὸ ὠρκίσθητε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ! ..

— Ναί, τῶνόντι, ἀλλ' ἔφυγεν ὁ λόγος ἀπὸ τὰ χεῖλη μου, λόγος ἀφρων καὶ ἀσημαντος! διότι ἦτον ἀδύνατον νὰ φαντασθῶ κἂν τὴν φρικτὴν ἀλήθειαν, καὶ διότι ἐνέπεσα εἰς τὴν παγίδα τὴν ὁποίαν μοὶ ἐστήσατε δολίως. ..

— Κύριε μοίραρχε, ὁ νόμος ἐπιβάλλει καθήκοντα σπουδαῖα, πολὺ ἀνώτερα, καὶ πολὺ ἱερώτερα καὶ προσφιλέστερα τῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν! ..

— Ἀλλ' ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει, δὲν διατάσσει τὸν πατέρα νὰ χύσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ αἷμα, νὰ αὐτοχειριασθῇ! ..

— Ἡ ἀρχαία, καθὼς καὶ ἡ ἱερὰ ἱστορία μᾶς παρέχουσι τούναντίον πλεῖστα παραδείγματα ...

— Τὸν Βροῦτον; τὸν ἄγριον καὶ φανατικὸν αὐτὸν ἄνθρωπον! ἢ τὸν Ἰεφθάε; τὸν Ἰουδαῖον ληστήν, ὅστις ἦτον ἀκόμη χειρότερος! Τοιαῦτα παραδείγματα βαρβαρικῆς ἐποχῆς τὰ μισῶ καὶ τὰ ἀποστρέφομαι! ἡμεῖς εἰμεθα χριστιανοί, εἰμεθα Γάλλοι, ἄς φανῶμεν λοιπὸν φιλόανθρωποι, κύριε!

— Σύμφημι, ἀλλὰ καὶ δίκαιοι! ..

— Τέλος πάντων, ἀνέκραξεν ὁ μοίραρχος ἀγανακτῆσας, φρονεῖτε ὅτι θὰ ἀνεχθῶ τὴν ἀτιμωσιν καὶ τὸν σπαραγμὸν τῆς καρδίας μου ἂνευ ἀντιστάσεως ἢ μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας! ὅχι, αὐτὸ μὴ τὸ προσδοκᾶτε!

— Καὶ τί θὰ γίνωσι τότε ἐκεῖνοι ὅσους συνελάβομεν καὶ εὗρισκονται εἰς τὰς φυλακάς;

— Θὰ τιμωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ νόμου!

— Σωζομένων τῶν ἐνοχωτέρων; ὅχι, ὁ νόμος ἢ ὅλους θὰ τιμωρήσῃ, ἢ οὐδένα ἐξ αὐτῶν ἀνεξαιρέτως, διότι ἀφοῦ εἶναι ἴσοι κατὰ τὸ ἐγκλημα, πρέπει καὶ ἡ ἐξ ἴσου νὰ τιμωρηθῶσιν, ἢ ν' ἀπονειμθῇ εἰς αὐτοὺς γενικὴ ἀμνηστία!

— Φίλε μου, ἀγαπητέ μου φίλε! σπλάγχνισθητι ἀπληπισμένον πατέρα, ἐπικαλούμενον ἐν ταπεινώσει χάριν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του!..

— Ὁ Θεὸς καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπονέμουσι χάριν, αὐτοὶ καὶ μόνοι, ὁ μὲν ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ δ' ἐπὶ τῆς γῆς!

— Εἴσθε λοιπὸν ἀκατάπειστος!..

— Εἶμαι δικαστής! ἀπεκρίθη ὁ Σαδῶκ, καὶ ἡ φωνὴ του ἀντήχησεν ὡς πένθιμος κῶδων!..

— Τότε λοιπὸν πόλεμος! πόλεμος φρικτὸς καὶ λυσσώδης ἔστω μεταξύ ἡμῶν!.. Ναί, θ' ἀποθάνω, θὰ γίνω ἐγκληματίας ἐγὼ αὐτός, ἀλλὰ τὸν υἱόν μου δὲν θὰ τὸν λάβῃς!..

Ἄμα εἶπε ταῦτα διὰ φωνῆς βροντώδους, ἡ θύρα ἠνεῴχθη ἀσφοδῆ καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ ἄκρων τῶν ποδῶν ὁ Μαυρίκιος Σαινδικτῶρ, ὁ ἐπιστηθιώτερος τῶν φίλων τοῦ μοιράρχου, ἐπιθέσας δὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματός του εἶπε·

— Σιγαλώτερα, κύριοι, σιγαλώτερα, ὁ πληγωμένος κοιμᾶται, καὶ ὁ κ. Δελσὼλ μὲ ἀπέστειλε νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴ θορυβεῖτε τόσῳ πολὺ!

— Ἀχ, φίλε μου, εἶπεν ὁ μοίραρχος, τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἂν ἤξευρες πόσον τὴν ὥραν ταύτην ὑποφέρω!

— Τί τρέχει;..

— Πρόκειται περὶ πράγματος φρικτῶδους, ἀνηκούστου! Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὁ ἀναίσθητος, ὁ ἀσπλαγχνος ἐπιμένει νὰ ἀναγκάσῃ τὸν πατέρα, μεταχειριζόμενος τὸν νόμον ὡς φόβητρον, νὰ φέρῃ ἰδίαις χερσὶ τὸν υἱόν του ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος!..

— Ἐπιτρέπετε, εἶπεν ὁ ἀείποτε ἀπαθὴς εἰσαγγελεὺς, νὰ ἀναθέσωμεν τὸ ζήτημα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κυρίου Σαινδικτῶρ;

— ὦ, αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος, ἔχει καρδίαν, καὶ δὲν φοβοῦμαι τὴν ἀπόφασίν του!

— Ἀκούσατε, κύριε, τὸ αἴτιον τῆς μεταξύ ἡμῶν διαφορᾶς.

— Ὑποθέτω ποῖον εἶναι, κύριε Σαδῶκ. Ἀπορεῖτε ἴσως ἀκούοντές με λαλοῦντα τοιούτοτρόπως, μάθετε ὅμως ὅτι τὸ μυστήριον τὸ ὁποῖον μόλις ἴσως πρό τινων ἡμερῶν ἐμάθετε, ὑπάρχει ἐδῶ, εἶπε δεικνύων τὴν καρδίαν του, ἀπὸ τῆς 2 ὀκτωβρίου.

— Πῶς, φίλε μου, ἤξευρες ὅτι ὁ Βίκτωρ;..

— Αὐτὸς μοὶ ἔσωσε τὴν ζωὴν τὴν νύκτα καθ' ἣν οἱ λησταὶ μᾶς ἐπετέθησαν κατὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀρεῶς.

— Τότε λοιπὸν, παρετήρησεν ὁ Σαδῶκ, παρ'

ᾧ ἐγρηγόρει πάντοτε τὸ ἀνακριτικὸν πνεῦμα, εἰς αὐτὸν ἀνῆκε τὸ παρὰ τοῦ Κορβίνου παραδοθὲν μανδύλιον;

— Μάλιστα, διαρκούσης τῆς πάλης, ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν μου, ἐγὼ δὲ ἀμέσως τὸ ἔλαβον, διὰ νὰ μὴ ἐνοχοποιηθῇ, νομίσας ὅτι ἀνῆκεν εἰς αὐτόν.

— Ἀλλὰ πῶς παρέπεσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Πολωνοῦ εἰς τὰς ἰδικὰς του;

— Πιθανῶς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δι' ὃν καὶ ὁ ἀτυχὴς Στανίσλαος τὸ ὑπέκλειψεν ἀπὸ τὸν ἱππότην Δάρκ, διὰ νὰ λάβῃ δηλαδὴ τὰ ἴα τῆς κυρίας Δαλλιέ!

— Ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων λοιπὸν ὅλων τούτων, καὶ ἐπειδὴ γινώσκετε τὰ καθέκαστα τῆς ὑποθέσεως, εἴσθε ὁ καταλληλότερος διὰ νὰ μᾶς δικάσῃτε.

— Εὐχαρίστως, κύριοι, δέχομαι, καθόσον μάλιστα ἐλπίζω, ἂν καὶ τὸ πρᾶγμα παρέχῃ πλείστας δυσκολίας, νὰ σᾶς συμβιβάσω.

— Ἐξηγήθητι λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ φίλε μου, ταχέως!

— Θὰ ἐξηγηθῶ, ἀλλ' ὄχι παρόντος σοῦ, ἀγαπητέ μου Δαγγλῇ. Ἀφῆσέ με νὰ συζητήσω τὴν ὑπόθεσιν κατὰ μόνας μετὰ τοῦ κ. Σαδῶκ, καὶ σοῦ ὑπόχομαι νὰ τῷ ἀντιτάξω τόσῳ ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα ὥστε ἰδιοχείρως νὰ ξεσχίσῃ ἐκ τῆς ὅλης ἀνακριτικῆς ἐκθέσεως καὶ νὰ καύσῃ ἐνώπιόν μας εἰς τὸ φῶς τῆς λαμπάδος ταύτης, τὴν σελίδα τὴν ἀπειλοῦσαν τὴν ζωὴν τοῦ Βίκτορος καὶ διὰ παντός ἀμαυρόνουσαν τὴν ὑπόληψίν σου.

— Διὰ νὰ κατορθώσῃς ὅσα λέγεις, ἀπαιτεῖται δύναμις θαυματουργός, εἶπεν ὁ μοίραρχος σείων τὴν κεφαλὴν μὲ ἔμφασιν ἀμφίβολον.

— Τί σὲ μέλλει, ἰδική μου φροντίς εἶναι! Σὺ ὕπαγε τώρα εἰς τὸν ἐξώστην νὰ δροσίσης τὸ καῖον μέτωπόν σου, καὶ ὅταν τὸ ὥρολόγιον τῆς ἀγορᾶς σημάνῃ τὴν δεκάτην ἐπ' ἀνελθε· θὰ εὔρῃς τὸν κ. Σαδῶκ πεπεισμένον.

— Καὶ θὰ καύσῃ τὸ κατρηραμένον φύλλον;..

— Ἡ θὰ τὸ καύσῃς σὺ αὐτός, σοὶ τὸ ὑπόσχομαι ἐν λόγῳ τιμῆς!

XVIII.

Η ΔΙΚΗ.

Ἐξελθόντος τοῦ μοιράρχου ὁ Σαδῶκ ἐκάθισε καὶ ἀτενίζων κατὰ πρόσωπον τὸν πρῶτον ἀξιωματικὸν τοῦ ἱππικοῦ.

— Κύριε Μαυρίκιε Σαινδικτῶρ, εἶπε πρᾶως,

περίεργος δὲν εἶμαι καὶ ὅμως ὁμολογῶ ὅτι ἀνυπομονῶ νὰ μάθω τίνι τρόπῳ θὰ τηρήσετε τὴν ὑπόσχεσίν σας

— Δι' ἀπλουστάτου τρόπου, κύριε εἰσαγγελεῦ.

— Ὅχι βεβαίως δι' ἀπειλῶν, πιστεύω, εἶπεν ὁ Σαδῶκ συνωφρυνόμενος.

— Μήπως σεῖς εἴσθε ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐνδιδόντων εἰς ἀπειλάς! Γνωρίζω κάλλιστα ὡς καὶ πᾶς ἄλλος ὅτι ἡ σὰρξ ὑμῶν συνίσταται ἀπὸ σίδηρον καὶ χαλκόν!

— Ἡ δικαστικὴ ὑπηρεσία ἀπαιτεῖ γενναίότητα καὶ αὐταπάρνησιν· τὸ δὲ καθήκον μᾶς ὑποβάλλει πολλάκις εἰς πολλὰς δοκιμασίας. Νὰ βλέπη τις ἄνδρα τὸν ὁποῖον ὑπολήπτεται, τιμᾶ καὶ ἀγαπᾷ, καὶ ὅστις εἶναι ἀνώτερός του κατὰ βαθμόν, νὰ ἰκετεύῃ μετὰ δακρύων καὶ νὰ ἐπικαλῆται τὸ ἔλεός του, ἀπαιτεῖ νομίζω ὑπεράνθρωπον δύναμιν! καὶ ὅμως ἡρνήθη, εἶπεν ὁ Σαδῶκ ἀπομάρτων, τὰ κυλιόμενα ἐπὶ τῶν ἐρρυτιδωμένων παρειῶν του δάκρυα.

— Εἴσθε φιλάνθρωπος, κύριε Σαδῶκ, καὶ γενναῖος! εἶπεν ὁ γέρον ἀξιώματικὸς λαμβάνων καὶ θλίβων περιπαθῶς τὴν χειρὰ του.

— Ἀφετε αὐτὰ, αἱ κολακεῖαι δὲν μὲ ἐπηρεάζουσιν, καὶ μὴ ἐλπίζετε ὅτι θὰ ὠφελήθητε ἐκ τῆς συγκινήσεώς μου.

— Σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσητε ὅτι οὐτε κατὰ φαντασίαν μοι ἐπῆλθε τοιαύτη ιδέα!

— Ἐξηγηθῆτε λοιπὸν τότε ἐν τάχει· σκεφθῆτε δὲ ὅτι μόλις δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας σᾶς ἐναπολείπονται διὰ νὰ μὲ παραπείσητε, ἐνῶ ἐγὼ φρονῶ ὅτι καὶ δέκα ἔτη δὲν θὰ ἐξήρχουν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὸν ῥήτορα Δημοσθένην!

— Ἐλπίζω ὅτι θὰ φανῶ κατὰ τοῦτο εὐτυχέστερος ἐκείνου. Κύριε Σαδῶκ, ἀνέκραξε μὲ στρατιωτικὴν ὁλως εἰλικρίνειαν, ὁποίας τιμωρίας νομίζετε ὅτι εἶναι ἄξιος ὁ Βίκτωρ;

— Θανάτου!

— Τὸ αὐτὸ καὶ ἐγὼ φρονῶ! μόνον τῶντι διὰ τοῦ θανάτου δύναται νὰ ἐξαγνίσῃ τὴν αἰτιμον διαγωγὴν του καὶ νὰ καθαρίσῃ τὸν ῥύπον τὸν ὁποῖον τὸ αἷμα τοῦτο, εἶπε δεικνύων τὰς σανίδας τοῦ πατώματος, ἂν καὶ ἐντίμως χυθὲν δὲν ἀπέπλυνεν ὅμως ἐντελῶς.

— Μὲ ἐκπλήσσετε πολὺ, κύριε, καὶ δὲν ἐν-

νοῶ ποῦ τέλος πάντων ὁ λόγος σας τείνει. — Εἰς τὸ κτηνῶδες συμπέρασμα, ὅτι ὁ Βίκτωρ ἀνάγκη πᾶσα ν' ἀποθάνῃ!...

— Ἐξαίρετα, εἴμεθα σύμφωνοι.

— Κατ' οὐσίαν, ὡς λέγετε σεῖς οἱ νομικοὶ, εἴμεθα τῶντι συμφωνότατοι, κατὰ τύπον ὅμως κάπως διχοφρονοῦμεν, διότι ὑμεῖς, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐνόησα, μελετᾶτε νὰ ἐπιβάλλητε εἰς τὸν υἱὸν τοῦ φίλου μας τὸν διὰ τῆς ἀγχόνης ἀτιμωτικὸν καὶ δημόσιον θάνατον, συντάττοντες αὐτὸν μετὰ τῶν φονέων!

— Βεβαίως, διότι εἶναι ἄξιος ἴσης ποινῆς καὶ μεγαλητέρας μάλιστα, καθότι ἡ κεφαλὴ εἶναι ἐνοχωτέρα τῶν χειρῶν!

— Ὡ, αὐτὸ τὸ ἀντικρούω! Ὁ Βίκτωρ Δαγγλῆς οὐδόλως ἐνέχεται εἰς τοὺς φόνους, οὐδὲ ἦτον ἐν γνώσει αὐτῶν, διότι ἤθελε τοὺς ἐμποδίσει ὡς ἐμπόδισε πολλὰς ἄλλας βιαιοπραγίας.

— Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ὅσα λέγετε ἔχονται ἀληθείας, ὅπερ καὶ πιστεύω, ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐλάφρωσιν τῆς ποινῆς, οὐδαμῶς ὅμως πρὸς ἀθώωσιν.

— Σύμφημι· ἀλλ' ἡ ποινὴ τοῦλάχιστον νὰ ᾖναι δικαιότερα.

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ, κύριε.

— Οὐδεὶς γινώσκει ὅτι εἶναι ἐνοχος, διότι ἀνοσιούργησεν ἐν τῷ κρυπτῷ ἄς δώσῃ λοιπὸν δίκην τῶν ἀνομιῶν του ὡσαύτως ἐν τῷ κρυπτῷ. Ὅθεν πρὸς χάριν τῆς ὑπολήψεως ἐντίμου οἰκογενείας, πρὸς χάριν τῆς εὐγενείας, τὴν ὁποίαν ἄλλως ὁ δῆμιος θέλει στιγματίσει δημοσίᾳ, ἄς μείνῃ ἡ ὑπόθεσις ἀδημοσίευτος καὶ ἄς τὴν θάψωμεν ἐν τῷ τάφῳ του!

— Δὲν παρέχει ἐλπίδα ζωῆς;

— Τουναντίον, θὰ ἀναλάβῃ ὁ Δελσῶλ τοῦλάχιστον ἐγγυᾶται περὶ τούτου.

— Ὅμολογῶ ὅτι τώρα δὲν σᾶς ἐννοῶ παντάπασιν...

— Καὶ ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλούστατον. Ὁ τίμιος ἄνθρωπος συναισθάνεται ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ καθήκον του ὁ Βίκτωρ λοιπὸν ἐνέπεσε μὲν εἰς τὴν ἄβυσσον παρασυρθεὶς ἴσως ὑπὸ ἐρωτικῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς ὑπερβολικῆς αὐστηρότητος τοῦ Δαγγλῆ, ἡ ψυχὴ του ὅμως διεφυλάχθη εὐγενῆς καὶ γενναίας, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν περιττολογίας σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸς μὲ ἐπεφόρτησε νὰ σᾶς προτείνω.

— Τί νὰ προτείνετε;

(ἀκολουθεῖ)